

סובב כנרת חלק שני

זהו החלק השני של טיולנו סובב הכינרת.

צפון הכינרת

נתמקד רק בתקופה אחת בלבד היא תקופת בית שני ובפעילותו של אדם אחד - האדם המפורסם ביותר מאותה תקופה – מי אם לא ישו... Jesus Christ. כן, אותו ישו שהחל המהלך שהביא לאחת מהדתות הגדולות, החזקות והחשובות בעולם. ואולי בעצם עוד ענף יצוא ישראלי שבו אנו מצטיינים, שכן לבד מן הנצרות והיהדות האורתודוקסית, הבאנו לעולם מספר דתות וכתות נוספות, הקיימות עד עצם היום הזה.

רקע

שניים מיסודות האמונה היהודית הם ביאת המשיח ואחרית הימים. מי הוא המשיח? מה יקרה באחרית הימים? שאלות מהותיות בתחום זה ומחלוקות שונות בזרמים השונים, יצרו גווני אמונה ודרכי פעולה דתיים שונים זה מזה כדי כך שאחד הוא היפוכו של השני. דוגמה קרובה היא אותם נטורי קרתא שאינם נושאים תעודות זהות ישראליות ואינם מתגייסים לצה"ל מחד, מול הציונות הדתית שבניה מתגייסים ליחידות מובחרות, עולים על הקרקע ומתנחלים אף במחיר של סיכון חייהם וחיי בני ביתם מאידך.

ההבדל שהוביל לתפיסה ההפוכה הוא התפיסה המשיחית.

חלקים רחבים אז כמו גם היום, חולקים הדעה שכשהעם היהודי נימצא בשפל המדרגה זו "אתחלתא דגאולה"; כלומר אז מתחילה הגאולה. תקופת בית שני הייתה אחת מן התקופות הללו. העם היהודי נישלט ישירות על ידי רומא, המצב הכלכלי היה קשה, חירות דתית לא הייתה וריח הגאולה הקרובה הוציאה רבים לרחובות להתריע ולהכין את העם לגאולה זו. לא מעט הילכו בדרכים, טיהרו עוברי אורח לקראת הגאולה. כך פעל, למשל, יוחנן המטביל. לעומתם, הכת שישבה בקומראן ליד ים המלח עסקה בקרב אחרית הימים.

וישו, אחד משלישיה...

על פי המסורת הנוצרית נולד ישו בבית לחם (בכדי להוכיח שהוא מזרע דוד). משם חזר עם הוריו לביתם בנצרת שם גדל. בבית הכנסת בנצרת גם התחיל להטיף- משם הוא ניזרק -"אמר להם ישוע: איך נביא בעירו ונביאיו, ולא עשה שם נסים רבים בגלל חסר אמונתם (הבשורה על פי מתי פרק י"ג. מקור הביטוי, אם כן, הוא בברית החדשה, לא כמו שחשבנו...) ומגיע לאזור הכינרת. כאן בין הדייגים הוא מוצא כר פורה לקליטת רעיונותיו ומלקט את ראשוני המאמינים (והמאמינות); כאן הוא מבצע את הניסים הראשונים שלו ומכתיר את היורש שלו. מכאן הוא גם עולה לירושלים.

באותם ימים של תקופת בית שני (לפני כ-2000 שנים), שקקו חופי הכנרת ישובים יהודיים. ישובים אלו היו על פי רוב ישובי חקלאיים ודייגים. קיים תיאור של יוסף בן מתתיהו, המתווה את מהלכי הקרב הימי בעיירה מגדל, בזמן המרד הגדול (שנת 66-70 לספירה). בתיאור מספר יוספיוס כי לאחר נפילת טבריה בידי הרומאים, נאספו הלוחמים היהודים בעיר טריכאה (מגדל של היום) והכינו עצמם לקרב. הלוחמים הפכו את סירות הדייג שברשותם לסירות מלחמה. כאשר פרצו הרומאים לעיר, נמלטו הדייגים בסירותיהם ובלב הכנרת ניהלו קרב ימי נואש מול צבאו המאורגן של אספסיאנוס אשר נלחם בהם מרפסודות גדולות. "לבסוף ניסו היהודים שהיו מכותרים בתוך סירותיהם להבקיע להם דרך אל החוף. וכשניסו לעלות לחוף, נדקרו רבים בחניתות האויב, לפני שהספיקו לעלות אל החוף. רבים רצו ועלו לחוף ושם נהרגו בידי הרומאים. כל הים היה נראה צבוע בדם, וכאילו מלא גוויות, כי שום איש לא היה יכול להינצל". מלחמות היהודים ג', י, ט.

כל צליין המגיע לארץ ישראל, מגיע בדרך כלל לשני אתרים חשובים מבחינתו: צפון הכינרת וירושלים.

לנו, כתושבי הארץ ולאלה מבינינו היהודים, חשוב מאוד להכיר את האיש ופעולתו, שכן ישו נולד כיהודי, מת כיהודי וקורות חייו הם קורות חיי היהודים באזור. לא נתחיל מהנושא המרכזי, אלא מצומת צמח. בצומת מספר מבנים שנותרו מרכבת העמק.

רכבת העמק

רכבת העמק הוא שם שניתן לרכבת שנסעה בין חיפה לבין צמח שלחוף הכנרת ובדרכה חצתה את העמק (יזרעאל). רכבת זו, שנחנכה ב-1905, אינה אלא חלק מהרכבת החיג'אזית. היא שימשה כסעיף שקישר בין חוף-הים (חיפה) לבין המסילה שהובילה עולי רגל מדמשק למקומות הקדושים לאסלאם, למכה ולמדינה שבחיג'אז (בחצי-האי ערב). מהירותה הייתה כ-20-25 קמ"ש. עליה נאמר שהיה אחד שרצה להתאבד. הוא שכב על הפסים, ומת. ברעב...

במרכז התמונה שרידי המבנים של רכבת העמק. 20 קמ"ש...

כורסי

אתר כורסי נודע במסורת הנוצרית כמקום התרחשותו של "נס החזירים" שערך ישו ומכאן חשיבותו של המקום לנצרות; מתי פרק ח, פסוקים 28-34:

"בְּאֵשׁוֹר בָּא אֶל עֶבֶר הַיָּם, אֶל אֶרֶץ הַגִּדְרָיִם, פְּגָשׁוּהוּ שְׁנֵי אַנְשִׁים אַחֲוָי שְׂדִים בְּצִאתָם מִמַּעְרוֹת הַקְּבָרִים. הֵם הָיוּ תּוֹקְפָנִים כָּל כֶּךָ, שְׂאִישׁ לֹא הָיָה יָכוֹל לַעֲבֹר בְּאוֹתָהּ דֶּרֶךְ. אַזְ הִחְלוּ צוֹעְקִים: "מָה לָּנוּ וְלָךְ בֶּן־הָאֱלֹהִים – בָּאתָ הֵנָּה לַעֲנוֹת אוֹתָנוּ בְּטָרֶם עֵת?" בְּמֶרְחָק מִסֵּיף מִהֶם רָעָה עֶדֶר חֲזִירִים גְּדוֹל. הִפְצִירוּ בּוֹ הַשְּׂדִים וְאָמְרוּ: "אִם תִּגְרֹשׁ אוֹתָנוּ, שְׁלַח אוֹתָנוּ לְתוֹךְ עֶדֶר הַחֲזִירִים." אָמַר לָהֶם: "לָכוּ!" הֵם יָצְאוּ וְנִכְנְסוּ לְתוֹךְ הַחֲזִירִים, וְהֵנָּה כָּל הָעֶדֶר הִסְתַּעַר בְּמוֹרָד אֶל הַיָּם בְּמִיָּה."

מתואר כאן מקרה שישו מגיע למקום, מגלה שני אנשים מוכי שדים (במקור אחר מוזכר איש אחד ששמו "לגיון" כי היה בו לגיון של שדים); הוא מעביר את השדים מהאנשים לעדר חזירים שעבר במקום והם רצים מיד לים...

נס גרוש שדים היה חביב מאוד באותה תקופה. בהמשך, עוד ניתקל בנס זה באזור. ע"פ המסורת הנוצרית כורסי הוא המקום הראשון בו פעל ישו ביישוב שאינו יהודי, ורבים רואים במקום זה את תחילת הפצת הנצרות בעולם.

כורסי הינו אתר נוצרי אשר בתחומו נחשפו שרידי מנזר גדול (הגדול ביותר בארץ) וכנסייה, שנוסדו בתקופה הביזנטית (324-638 לספירה). אתר זה נחשף במקרה, בעת סלילת הכביש המוליך לרמת הגולן. החפירות ארכיאולוגיות, שחשפו חלק משטחו של המנזר, את חומת המנזר וכן כנסייה מפוארת

שהוקמה בלב המנזר במתכונת של בסיליקה (מבנה המחולק לשלושה חלקים ובניהם שורות עמודים, ושמקורו באדריכלות הרומית). רצפת הכנסייה מרוצפת פסיפס ובו תיאורים של בעלי חיים, צמחים וכן כתובת הקדשה משנת 585 לספירה. בסמוך לאתר, על חופי הכנרת, נחשף כפר דייגים יהודי מתקופת המשנה והתלמוד.

כורסי שרידי הכנסייה והמנזר

סוסיטא

סוסיטא הינה עיר עתיקה הבנויה על גב הר בגובה של 350 מטר מעל פני הכנרת. צורתו של ההר מזכירה את גב הסוס, ומכאן שמה. סוסיטא נבנתה לראשונה בתקופה ההלניסטית (63-332 לפנה"ס) בראשית המאה ה-2 לפנה"ס. היוונים תושבי המקום קראו לעיר "אנטיוכיה היפוס" ("היפוס" הוא סוס בשפה היוונית). עיר זו הייתה פוליס יוונית ששלטה גם על סביבתה. עם כיבוש ארץ ישראל על ידי הרומאים בשנת 63 לפנה"ס, צורפה סוסיטא לברית הדקפוליס (ברית של עשר ערים חשובות; תשע מהן בעבר הירדן המזרחי ורק אחת, בית שאן, בעבר הירדן המערבי). בתקופת המרד הגדול נגד הרומאים (66-70 לספירה) הייתה סוסיטא עיר מעורבת ותושביה הנוכרים התנפלו וטבחו את שכניהם היהודים. במהלך התקופה הרומית (63 לפנה"ס - 324 לספירה) ובעיקר לאחר מרד בר כוכבא (132-135 לספירה), התפתחה מאוד העיר סוסיטא כפי שעולה מהחפירות הארכיאולוגיות שנערכו במקום.

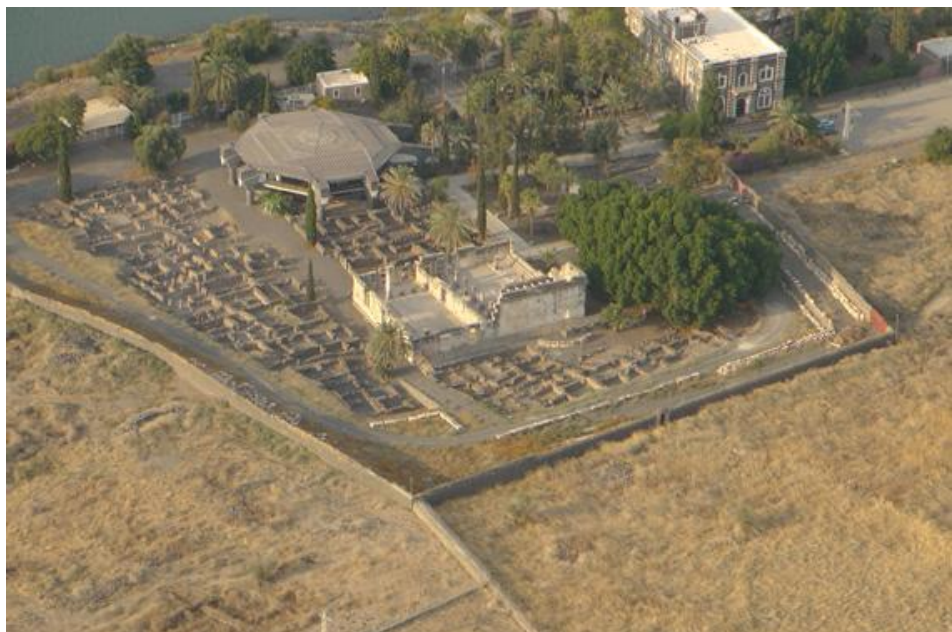
בתקופה הביזנטית (324-638 לספירה) שכנה סוסיטא בתחומי הנציבות "פלסטינה סקונדה" שכללה את הגליל והגולן. בשלב זה הייתה סוסיטא כבר עיר בעלת גוון נוצרי מובהק, ועד מהרה הפכה למקום מושבו של בישוף. בתקופה זו ידעה סוסיטא את שיא פריחתה. בעיר נבנו מספר כנסיות ומבני ציבור רבים.

כפר נחום (קפרנאום)

כפר נחום (בהגיגי הנוצרי – "קפרנאום") נקרא כך על שמו של הנביא העברי, נחום. הייתה זו עיר דייגים קדומה, הממוקמת לחופה הצפוני-המערבי של הכינרת. לפי המסורת, התיישב כאן ישו עם אמו לאחר שעזב את נצרת. העיר לא הייתה שונה אז מן הערים האחרות על חופה של הכינרת. יתכן שישו בחר דווקא אותה, משום שתלמידיו הראשונים, הדייגים שמעון (פטר) ואנדרי, גרו כאן וגם ישו לימד בכפר-נחום. ישו ריפא כאן את חותנתו של שמעון (פטר) הקדוש מקדחת, החיה את בתו הקטנה של אחד מראשי בית הכנסת, יאיר, ריפא איש שאחז בו דיבוק ועשה עוד נסים רבים. הבה ונציץ ב"בשורה על פי מארקוס", פרק 1, 21-34, ופרק 5, 21-43 שם כתוב:

"28 עד מהרה יצא שמעון בכל אזור הגליל. 29 הם יצאו מבית הכנסת ונכנסו מיד לביתם של שמעון ואנדרי. גם יעקב ויוחנן באו איתם. 30 הואיל וחתמותו של שמעון נשכבה קודמת מחם דברו אליו בנוגע אליה. 31 הוא נגש, התחזק בידה והקים אותה. החם סר ממנה והיא נשקתה אותם. 32 בערב, עם שקיעת השמש, הביאו אליו את כל החולים והחיות השדים. 33 כל העיר נאספה אל פתח הבית 34 והוא רפא רבים שהיו חולים במחלות למיניהן; גם שדים רבים גרשו ולא הגיח לשדים לדבר מפני שהפירוהו. 35 בבקר השכם, בעוד חושך, קם ויצא אל מקום שומם והתפלל שם. 36 שמעון והאנשים אשר אתו יצאו בעקבותיו 37 ומצאו אותו. אמרו לו: 'הכל מחפשים אותך!' ישוע חזר בסירה אל הצד השני והמון רב נאסף אליו בקיפתו על שפת הים. 22 בא אחד מראשי בית הכנסת, יאיר שמו, וכשראה את ישוע נפל לרגליו. 23 התחנן אליו מאד ואמר: 'בתי נוטה למות. אגא, בוא ושים ידך עליה כדי שהיא תתרפא ותחיה!' 24 ישוע הלך איתו

לכן הנוצרים מכנים את כפר-נחום, בירת כבוד, בשם "העיר שלו". רבים מהנוצרים הראשונים חיו בכפר נחום או עברו אליה בהמשך, משום שנוכחותם של תלמידיו ומאמיניו של ישו בישוב זה מאושרת על ידי ממצאים ארכיאולוגיים וכן על ידי מקורות שונים. ממקורות רבניים שנכתבו במאה הרביעית עולה המסקנה כי היחסים בין שתי הקהילות האלה היו מתוחים למדי. לכל קהילה היה מרכז דתי משלה. כאן נמצא בית הכנסת בו ישו ריפא אדם אחוז רוח רעה. בית הכנסת היה המבנה המרשים ביותר בעיר, שנבנה מאבן ירושלמית (אבן גיר לבנה), שהובאה במיוחד ממחצבה מרוחקת לאזור שבו הבתים נבנו בדרך כלל מבזלת שחורה. ביתו של פטר הקדוש (שמעון) הוא אתר חשוב נוסף שנבנה במאה הראשונה לפני הספירה. הבית היווה מחסה לעניים רבים. סביב החצר הפנימית שצורתה אינה סימטרית, בנויים חדרים שקירות אחד מהם סוידו ונצבעו. בשנת 1894 האתר נקנה על ידי אבות הכנסייה הפרנציסקאנית, שבנו מנזר ליד בית הכנסת העתיק.

כפר נחום שרידי בית הכנסת

מנזר שנים-עשר שליחיו של ישו

על חוף הכנרת ישנו מנזר אורתודוקסי יווני עם כנסייה יפה לכבודם של 12 שליחיו של ישו. זהו אחד מהמקומות, שמאורעותיו מתוארים בגוספל. ישו הנוצרי בחר במקום זה וקרא קדימה לשליחים שלו; כאן הוא הטיף וביצע ניסים של הבראה משיתוק, ועוד.

הכנסייה היוונית מנזר שנים-עשר שליחיו של ישו

הר האושר

שלט די מוזר מצוי בכנסייה, עליו כתוב: "נבנה בשנה ה - 15 לעם איטליה". בבדיקה קלה מתברר שהאכסניה והכנסייה הפרנציסקאנית נבנו בהר האושר בשנים 1936 ו-1938, היא השנה ה-15 לשלטונו של מוסליני. הכנסייה נבנתה ע"י האדריכל האיטלקי ברלוצ'י, אשר בנה כנסיות רבות בארץ. הר האושר מכונה כך כי כאן נשא ישו את דרשת ההר שבה כל משפט מתחיל במילה אשרי:
"אשרי עניי הרוח, כי להם מלכות השמים.
אשרי האבלים, כי הם ינחמו.
אשרי הענווים, כי הם יירשו את הארץ.
אשרי הרעבים והצמאים לצדק, כי הם ישבעו.
אשרי הרחמנים, כי הם ירחמו.
אשרי ברי לבב, כי הם יראו את אלוהים. אשרי רודפי שלום, כי בני אלוהים יקראו.
אשרי הנרדפים בגלל הצדק, כי להם מלכות השמים.
אשריכם אם יחרפו וירדפו אתכם ויעלילו עליכם בגלל".
(הבשורה על-פי מתי פרק ה, 3-11).

לפי המסורת, כאן בחר ישו את 12 השליחים. במקום נמצאת כנסייה עם 8 צלעות, כאשר בכל צלע כתוב פסוק אחד מדרשת ההר.

כנסיית הר האושר היא כנסייה קתולית שנמצאת תחת ניהולו של המסדר הפרנציסקאני, המסדר הגדול שבין מסדרי הזרם הקתולי. בסמוך לכנסייה שוכן מנזר בו מתגוררות נזירות שרובן ממוצא איטלקי. מכאן קיבל המנזר את הכינוי "האכסניה האיטלקית". הכנסייה ממוקמת על הר האושר ממנו תצפית יפה על האזור. הר זה ידוע גם בשמות הר נחום או "הר הביאטיאדים" ("הר המבורכים" בלטינית).

הכנסייה בהר האושר

כנסיית הלחם והדגים (טבחה)

בעברית נקרא המקום "עין שבע", על שם ריכוז גדול של נביעות, רובם גופרתיים. (מכאן מתחיל המוביל המלוח המוביל מים מלוחים מכאן ועד לדרום הכנרת. מוביל זה ניתן לראות לאורך כול הכנרת, ממערבה). ביוני נקרא המקום "הפטפון" - שבעת המעינות. החשוב במעינות הוא "עין נור", הנובע בתוך בריכה מתומנת מרשימה. "עין שבע", המעיין השני בחשיבותו, נובע ליד בית דו קומתי השייך למסדר הפרנציסקאני. טבחה ידועה בנצרות כמקום בו ביצע ישו את נס הלחם והדגים. כיום מצויה במקום כנסייה חדשה, שנבנתה על שרידיה של כנסייה מהתקופה הביזנטית. על פי המסופר בספר מתי בברית החדשה האכיל ישו 5000 איש בעזרת חמש ככרות לחם ושני דגים בלבד. כמו כן מאמינים הנוצרים כי במקום זה התרחש נס נוסף בו לאחר מותו התגלה ישו למאמיניו הדייגים וציווה על שמעון (הלא הוא פטרוס) להמשיך את דרכו: "ויאמר אליו ישוע רעה את צאנך הסיפור מתואר במרקוס, פרק ו. תחילתו של הפרק, בו עלה ישו לתורה בבית הכנסת בנצרת, כבר הזכרתי; וכך כתוב:

ו אחרי צאתו משם הלך לעירו ותלמידיו הלכו אחריו. 2 ביום השבת החל ללמד בבית הכנסת. תמהו השומעים הרבים ואמרו: "מנין לו הדברים האלה ומה היא תחכמה שנתנה לו והגבורות האלה הנעשות בידו? 3 הלא זה הנגר בן מרים ואחיו יעקב ויוסי ויהודה ושמעון, והרי אחיותיו פה אתנו! הוא הנה להם למכשול. 4 אמר להם ישוע: "אין נביא נקלה אלא בעירו, בין קרוביו ובביתו".

פסוקים אלו מהווים בעיה למי שנוהג לקרוא את הדברים כפשוטם; שימו לב מוזכרים 4 אחים ועוד מספר אחיות- כול זה יצא ממריה הבתולה... והנה האזכור של נס הלחם והדגים בהמשך הפרק:

אמר להם: "במה בפרות להם יש להם? לכו וראו". אחרי שפירושו השיבו: "חמש, ושני דגים". 39 הוא צוה עליהם להושיב את כלם תבונה תבונה על הדשא הירוק, 40 והם ישבו בקבוצות של מאה ושל חמשים. 41 לקח את חמש בפרות הלחם ואת שני הדגים ולאחר ששפא עיניו השממה וברך, בצע את הלחם ונתן לתלמידיו להגיש להם, וגם את שני הדגים חלק להם. 42 הכל אכלו ושבעו, 43 וממה שנותר אספו שנים-עשר סלים מלאים, בכלל זה גם דגים. 44 מספר האוכלים הנה חמשת אלפים איש.

כנסיית הלחם והדגים בטבחה

בצלע ההר, מעבר לכביש, נראית מערה קטנה הנקראת מערת איוב. על פי המסורת התגורר בה איוב בבואו לרחוץ במי המעיין שעד היום רבים חושבים שיש לו סגולות מרפא. (מומלץ לקרוא את סיפורו של איוב, כיצד הבורא מתערב עם אחד מהמלאכים ועורך ניסוי מחריד על אחד מאוהדיו...)

כנסיית בכורת פטרוס

מצפון לטבחה, במרחק הליכה, נמצאת כנסייה נוספת - בכורת פטרוס. הכנסייה עצמה, הניצבת לחוף הכינרת, בנויה אבני בזלת וחללה מואר מבעד לויטראז'ים צבעוניים ויפים. ממש מול הכניסה למבנה הכנסייה ניצב פסל מרשים של ישו. הנוצרים מזהים את מקום הכנסייה עם אתר ארוחת הבוקר בו הבטיח ישו לפטרוס שליחו את הבכורה, כמסופר בפרק כ"א בבשורה על פי יוחנן בברית החדשה. ארוחת הבוקר שהכין ישו לתלמידיו, כללה דגים על גחלים ולחם, ונאכלה על אבן שלפי המסורת נמצאת בכנסייה. כינוייה של אותה האבן הם שולחן הארוחה, שולחן האדון או שולחן המשיח.

שָׁאֵל אוֹתוֹ פֶּעַם שְׁלִישִׁית: "שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָנָן, הֲאִם אַתָּה אוֹהֵב אוֹתִי? הִתְעַצֵּב כִּיפֹא עַל שִׁשְׁאֵל אוֹתוֹ בִּשְׁלִישִׁית הֲאִם אַתָּה אוֹהֵב אוֹתִי? וְאָמַר אֵלָיו: "אֲדוֹנִי, כָּל אַתָּה יוֹדֵעַ; אַתָּה יוֹדֵעַ שֶׁאֲנִי אוֹהֵב אוֹתְךָ!" אָמַר לוֹ יֵשׁוּעַ: "רָעָה אֶת צִאֲנִי!!!"

ואכן היה זה פטרוס שהחל להפיץ את הנצרות והיה בין מחולליה כפי שהיא נראית היום. האדמה עליה ממוקמת הכנסייה, שייכת לאגודת חקר מזרח גרמנית. על הכנסייה משגיחים הנזירים של מנזר בנדיקטוס, הנמצא בטבחה.

כנסיית בכורת פטרוס

נס ההליכה על המים

מכאן, בדרך לגינוסר, לאחר נס הלחם והדגים הוא מחולל את נס ההליכה על המים. והרי הדברים ככתבם:

(מתי 14, 25-26):

24 בַּיּוֹמִים הַגֵּיעָה הַסִּירָה לְמַרְחָק פְּמָה מִיָּלִין מִן הַחוּף כְּשֶׁהָיָא מְטַלְטֵלֶת עַל הַגָּלִים וְהַרִיחַ נוֹשָׁבֶת נִגְדָה. 25 וְהָיָה כְּאִשְׁמֶרֶת הַלַּיְלָה הָרַבִּיעִית כָּאֵלֶיהֶם יֵשׁוּעַ וְהוּא מְהַלֵּךְ עַל פְּנֵי הַיָּם. 26 כְּשֶׁרָאוּהוּ הַתַּלְמִידִים מְהַלֵּךְ עַל פְּנֵי הַיָּם נִבְהָלוּ. אָמְרוּ: "רוּחַ רָפָאִים הִיא, וְהִתְחַלּוּ לָצֵעַק מִפֶּחַד."

27 מִיָּד דִּבֶּר אֲלֵיהֶם יֵשׁוּעַ וָאָמַר: "חֲזִקוּ, אֲנִי הוּא. אַל תִּפְחָדוּ!"

28 הָשִׁיב כִּיפָא וָאָמַר אֲלֵיו: "אֲדוֹנִי, אִם אַתָּה הוּא, צִוֵּנִי לָבוֹא אֵלֶיךָ עַל פְּנֵי הַיָּם!"

29 אָמַר יֵשׁוּעַ: "בּוֹא!"

כִּיפָא יָרַד מִן הַסִּירָה וְהַלֵּךְ עַל פְּנֵי הַיָּם לְקִרְאָת יֵשׁוּעַ. 30 אוּלַם כְּשֶׁרָאָה אֶת הָרוּחַ הַסּוֹעֶרֶת פָּתַח וְהִתְחַל לִישָׁקֵעַ. הוּא צָעַק: "אֲדוֹנִי, הִצֵּל אוֹתִי!"

31 מִיָּד הוֹשִׁיט יֵשׁוּעַ אֶת יָדוֹ, הִתְחַזַּק בּוֹ וָאָמַר לוֹ: "קִטְּן אַמּוּנָה, מַדּוּעַ עָלֶיךָ סִפֵּק בְּלִפְדֶּךָ?"

זה תמיד מזכיר לי את הסרטים המצוריים: כול עוד הוא לא מבחין שעבר את המצוק, הוא יכול ללכת באוויר ללא כול בעיה; אבל ברגע שהבחין בכך, מיד הוא נופל... לדעתי כאן המקור לתפיסה זו: פשוט צריך להאמין. או אז הולכים באוויר ועל המים, לא רק ביבשה...

אתר ספיר

השיבר של המדינה. באתר זה, נמצאת תחנת השאיבה הראשית של המוביל הארצי. התחנה נקראת על שם פינחס ספיר, מיוזמי מפעל המוביל הארצי. באתר ספיר נשאבים מי הכינרת בצינור לחץ אל המוביל הארצי. התחנה חצובה בעומק גבעת תל כנרות ויש בה שלוש יחידות שאיבה.

אתר ספיר

גינזור- בית יגאל אלון והסירה העתיקה

קיבוץ גינזור הוקם בשנת 1937 על שם ישוב יהודי בשם זה מימי בית שני. יגאל אלון, מי שהיה מפקד הפלמ"ח, חבר כנסת ושר בממשלות ישראל, היה חבר קיבוץ גינזור. המוזיאון לתולדות האדם בגליל הנמצא במבנה עגול מצופה בזלת, נקרא על שמו.

בית יגאל אלון בגינזור

אולי האטרקציה המעניינת ביותר בתוך המבנה היא סירה בת 2000 שנה, שהתגלתה בכינרת. כתוצאה ממיעוט הגשמים וירידת מפלס הכינרת בשנת 1986, התגלתה הסירה ונחשפה במרחק של כ-300 מטרים מהחוף. הסירה מתוארכת, לתקופה שלפני כ-2000 שנה, ועוררה עניין מיוחד בקרב חוגים נוצריים בשל העובדה שזו הייתה בדיוק תקופת פעילותו של ישו באזור הכינרת. למרות שכונתה הסירה של ישו הרי שמרבית הסיכויים הם שמדובר בסירה של דייגים יהודים מאותה התקופה.

מגדל

את מגדל הזכרנו במאמר הקודם ושם דיברנו על תחילת ההתיישבות. כעת נחזור לאותה מגדל, אך בנושא המרכזי שלנו, תקופת בית שני, הדמות המפורסמת ביותר ממגדל היא ללא ספק מרים המגדלית המתוארת בברית החדשה כאחת מתומכותיו של ישו. על-פי ספרי הבשורה, היא הייתה אחת הנשים שנכחו בעת צליבתו ובעת קימתו לתחייה. לפי הבשורה על-פי מרקוס, היא אף הייתה האישה היחידה ונדעה כ"שליחת השליחים". (חז"ל מזכירים אישה בשם "מרים מגדלא שער נשייא" (קולעת שער הנשים), שיש הכורכים אותה עם "מרים המגדלית".)

"וַיְהִי כְּאַשֶׁר עָבַר יוֹם הַשַּׁבָּת וְתַקְנִינָה מְרִים הַמַּגְדָּלִית וּמְרִים אִם יַעֲקֹב וְשִׁלְמִית סָמִים לִלְכֶּת וְלָסוּף אֹתוֹ בָּהֶם: וּבְאַחַד בַּיְשׁוּבָת בְּבִקְרָה הַשָּׁמַיִם בָּאוּ אֶל-הַקֶּבֶר כַּעֲלוֹת הַשָּׁמַיִשׁ: וְהִיא אֵל-אֲחֻזָּתָהּ מִי יָגֵל-לָנוּ אֶת-הָאֶבֶן מֵעַל פֶּתַח הַקֶּבֶר: וּבְהִיטֹן רָאוּ וְהִנֵּה נִגְלָה הָאֶבֶן כִּי הָיְתָה גְדֹלָה מְאֹד: וְהִבְאִינָה אֶל-תוֹךְ הַקֶּבֶר וְהִרְאִינָה בְּחוּר אֶחָד יוֹשֵׁב מִיָּמִין וְהוּא עָטָה שִׁמְלָה לְבָנָה וְהַשְׁתַּמְמִינָה: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶן אֶל-הַשְׁתַּמְמִינָה אֶת-יְשׁוּעַ הַנֶּצֶרִי הַנֶּצֶלֶב אֲתָן מְבַקְשׁוֹת הוּא קָם אִינְנוּ פֹה הֵנָּה זֶה הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הִשְׁכִּיבְהוּ בּוֹ!"

"ונשים אשר נרפאו מרוחות רעות ומחליים מרים הנקראה מגדלית אשר גרשו ממנה שבעה שדיב' – לוקאס ח', 8

מאוחר יותר יש המאמינים כי מרים המגדלית היא בעצם אשתו של ישו ושאלה היה בן ממנו; מרים היא בעצם הגביע הקדוש. סביב עניין זה כתב דן בראון את סיפרו המפורסם "צופן די וינצ'י"

על מנת להקל על זיהוי האתרים תוך כדי טיסה, מצורף קישור לסרטון:

<http://www.youtube.com/watch?v=LbKBLWI4BCU>

טיול מהנה!

אבי